

Tale ved stifterens grav 17.mai 2021

Agnar Kvalbein

En sensommerdag, det var en av de første dager i september 1853, gikk malermester J. O. Zimmerlund opp til kjøpmann Chr. Testman i den daværende Kirkegaten og sa til ham: «Du Testman, burde vi ikke prøve å få igang en **sangforening** her i byen?»

«Tja, du sier noe», sa Testman, «men tror du vi kan skaffe stemmer nok?» «Ja det tror jeg sikkert», sa Zimmerlund, «for vi hadde jo et lite privat sangkor her i byen ifjor, og jeg tror sikkert at disse karene vil være med igjen». «Ja, la oss prøve», sa Testman. «Men du som er forretningsmann må sammenkalle til møte», sa Zimmerlund. Det lovet Testman.

(Fra Sandefjords sangforenings 100års-jubileumsbok)

Zimmerlund var en viktig person for Sandefjords Sangforening. Når vi blar i historieboka, finner vi mer om ham enn J.A. Johnsen, som vi nå samles om. Når Johnsen likevel er blitt stående som foreningens stifter, er det antakelig fordi han var en viktig og innflytelsesrik person i byen med mange titler og et stort kontaktnett. Dessuten var han foreningens lovforfatter, musikalske leder og god til å organisere. Det er skrevet at Zimmerlund samlet de sangglade menn, og Johnsen behold dem i foreningen.

Jeg synes det er fascinerende og tankevekkende, at vi kjenner denne samtalen så detaljert. Det bygger på at Zimmerlund ved foreningens 60-årsjubileum fortalte denne passieren til Abraham Holtan, som var forfatter av jubileumsboka vår i 1953.

Jeg har alltid likt gode fortellinger, og sett opp til dem som kan formulere ord slik at de huskes. Jeg har hatt to lærere som fortalte nyttige historier slik at jeg ennå kan gjengi dem. Jeg husker det faren min sa også – for han sa ikke så mye.

Når jeg tenker etter, så er hele min livsanskuelse, min kristne tro, basert på at noen øyenvitner fortalte historien om Jesus Kristus så godt at de kunne skrives ned. Fire slike bøker er bevart. Alle er skrevet ned til dels betydelig tidligere enn Zimmerlunds fortelling om samtalen i Kirkegaten i 1853. Derfor er fortellingene i det nye testamentet bedre historiske kilder enn det sitatet jeg nettopp leste. Men skal vi være kritiske historieforskere, så må vi ta med at både Jesusfortellingen, og historien til Zimmerlund er formidlet av og til mennesker som var begeistret og samstemte. Det innrømmer forfatteren av jubileumsboken, der det står:

Denne samtale refererte Zimmerlund da vi, noen sangere, satt sammen i en hyggelig krok ved sangforeningens 60-års fest på Grand Hotel 7. mars 1914.

Zimmerlund var da 88 år gammel, men han husket ennu godt, særlig fra ungdomsårene. Og det var ennu begeistring og sangerglede i hans sinn.

Evne til å kritisk vurdere en tekst og informasjon er blitt veldig viktig i vår tid. Fake news, fremmede makter som bevisst sprer desinformasjon, konspirasjonsmiljøer og alle som vil tjene penger på våre valg, er rundt oss hele tiden.

Livskunst blir derfor nok engang å finne balanse mellom å være kritisk og kald på den ene siden – og det å la seg begeistre og rive med av følelser på den andre. Vår forening, som Johnsen grunnla, er først og fremst en forening som skal skape følelser og begeistring, og det behøver vi i et hverdagsliv som lett kan bli rutinemessig, ensomt og fattig på ekte, menneskelig varme.

Koronaåret som vi har bak oss, tok fra oss mange sangopplevelser, men jeg er sikker på at Johnsen, Zimmerlund og de andre borgerne ga oss en forening som vil gjenoppstå etter vinterdvalen og gi oss lykkelige stunder i brorskap og harmoni. Det takker vi dem for i dag, ved å sette noen blomster ved Johnsens gravminne.